

Historie jubilejního chrámu Mistra Jana Husa v Pečkách

Kostel českobratrské církve evangelické se nachází na Husově náměstí, v části Pečky-jih. Stojí ve farské zahradě na místě evangelického hřbitova, vzniklého ve druhé polovině 19. století. Na počátku 20. století vyrůstala v jeho okolí nová zástavba a hřbitov byl postupně exhumován a přesunut za hranice rozšiřované obce. To umožnilo realizovat jedinečnou myšlenku novostavby, založené k 500. výročí upálení Mistra Jana Husa a nazvané proto Jubilejní chrám Mistra Jana Husa.

Podle projektu architekta Oldřicha Lisky, pocházejícího z Kamhajku u Křechoře a usazeného v Hradci Králové, vznikl postupně evangelický komplex kostela s přednáškovou síní, zvonící a farou, v duchu tak zvané české moderny. Jejím propagátorem byl Jan Kotěra, který přilákal své žáky a mladé architektky do Hradce Králové, kde probíhal velkolepý urbanistický rozvoj. Oldřich Liska se tam seznámil a spolupracoval s nejvýznamnějším Kotěrovým žákem Josefem Gočárem, jedním z hlavních protagonistů českého architektonického kubismu. Tento nový směr jej inspiroval k návrhu dodnes zachovaného a unikátního zařízení kostela, k němuž patří kazatelna, lavice, varhanní skříň, lustry i stůl Páně (menza), zhotovené převážně v továrnách a dílnách pečeckých firem, které dokládají tehdejší vyspělost a rozvoj průmyslu ve městě.

Kostel nemohl být dokončen k Husovu výročí, protože vypukla první světová válka, ale díky úsilí místních firem a získání finančních prostředků také v zahraničí, zejména od krajanů v USA, se mohla realizace uskutečnit ještě za války, kdy se všechny významnější stavby zastavily. Evangelický kostel není vzhledem ke své ideji jen významnou historickou památkou, ale díky použitým prvkům a materiálům, jakým je zejména příhradová konstrukce krovu se zavěšeným sádrovým stropem, je i zajímavou technickou památkou. Jako ucelené dílo mladého architekta Lisky, projevené zejména v interiéru, je především pozoruhodnou památkou moderní architektury.

Minulost kostela v datech:

- 1907 – založení tzv. kazatelské stanice v Pečkách jako součásti českobratrského sboru ve Velimi
- 1908 – založení fondu pro postavení kostela k výročí upálení Mistra Jana Husa
- 1912 – příslib faráře Gattenbeina na zaslání prostředků ze Švýcarska; farář Jaroslav Řepa žádá ThDr. Václava Losu, faráře v Pittsburghu a superintendenta českobratrské církve krajanů v USA při jeho návštěvě v Pečkách o částku 5 000 dolarů na postavení jubilejního kostela
- 1913 – 6. ledna první náčrt kostela s farou od Oldřicha Lisky; 13. února došel telegram z USA, potvrzující zajištění finanční částky na dostavbu kostela; 28. prosince zaslal Oldřich Liska model a plány na stavbu jubilejního chrámu
- 1914 – 16. května položen základní kámen ke stavbě kostela; 7. července hotova hrubá stavba fary, osazena příhradová konstrukce krovu lodi a začala nástavba věže pro hodiny a zvony; 28. července vyhlášena první světová válka a stavba na krátký čas přerušena
- 1916 – 6. února byla dokončená přednášková síň pojmenována Jeronýmovou síní na paměť upálení Husova přítele Mistra Jeronýma Pražského; probíhalo zhotovení vybavení kostela: lavic, kazateln, varhanní skříň, desek na stěny písní v dílnách strojírenského závodu starosty města továrníka Ladislava Suchého, vitráží oken v uměleckém sklenářství pokladníka kazatelské stanice Karla Šantrůčka, závěsů lustrů v provaznictví jednatele kazatelské stanice Josefa Švandy, stolu Páně (menzy) v kamenosochařském závodě Antonína Svobody; 26. září byl po ukončení prací kostel předán církvi
- 1918 – 16. května slavnost otevření kostela
- 1919 – kazatelská stanice reformní evangelické církve změněna na Farní sbor českobratrské církve evangelické v Pečkách; upravena bývalá hřbitovní zeď kolem farské zahrady, postaveny kubizující brány přístupu do kostela a fary, upraveno prostranství nynějšího Husova náměstí

- 1943 – do kostela ukryt model sochy Mistra Jana Husa Stanislava a Vojtěcha Suchardů z roku 1903 po odcizení bronzové sochy nacisty z Masarykova náměstí
- 1975 – na Husovo náměstí přenesena socha Mistra Jana Husa, nalezená roku 1946 v Praze
- 1980 – obnovena střecha a omítka kostela, zhotovena vnější okna
- 1998 – prohlášení kostela s farou za kulturní památku
- 2006 – 11. března první prohlídka kostela a fary pro veřejnost s odborným výkladem PhDr. Miloslava Vlka; fotografka Ester Havlová s architektem Zdeňkem Lukešem vytvořila snímky na výstavu Český architektonický kubismus, která se konala od prosince v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze; stala se putovní výstavou po kulturních střediscích České republiky v Evropě i jiných zemích světa
- 2008 – 18. května u příležitosti devadesátého výročí dokončení evangelického kostela byla slavnostně odhalena v předsíni kostela kubizující skříňka podle návrhu Jany Gabrielové, tehdejší studentky Vyšší odborné školy uměleckoprůmyslové a SUPŠ v Praze 3-Žižkově a pokřtěna digitální publikace (CD-ROM) „Jubilejní chrám Mistra Jana Husa“ PhDr. Miloslava Vlka. V říjnu hurikán „Kyril“ poškodil střechu kostela a v důsledku zatékání vznikly škody v interiéru a jeho zařízení; zajištění střechy bylo uhrazeno z úspor soukromého dárce
- 2009 – truhlář Josef Piskač provedl kopii zničeného vikýřového okna formou závěrečné práce studia Mistrovské akademie uměleckých řemesel, pořádané sdružením pro umělecká řemesla Rudolfina, členem Hospodářské komory ČR a získal za ní titul mistr uměleckého řemesla a evropský certifikát; materiál uhradil soukromý dárce
- 2011 – 6. listopadu založeno sdružení Kubistin, o.s.
- 2013 - zhotoveny nové okapy a komíny ve spolupráci s památkáři